

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/197/2021
Identifikačné číslo spisu:	2511207484
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2511207484.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcu H.Ó.W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/X, W. - T., zastúpeného JUDr. Agátou Džačovskou, advokátkou so sídlom Hviezdoslavova 315, Senica, proti žalovanému C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. E. X, zastúpenému JUDr. Daliborom Pavelkom, advokátom so sídlom Pribinova 46, 920 01 Hlohovec, o zaplatenie 4.083,46 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 10C/210/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 07. apríla 2021 sp. zn. 24Co/79/2020 takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a.

II. Žalobcovi voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 11. júna 2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.083,46 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 05.12.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok). Vychádzal zo skutočnosti, že medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávatelom bola platne uzavretá ústna zmluva o dielo, na základe ktorej žalobca vyhotovil zateplenie rodinného domu žalovaného. Nesporným bolo, že zhotoviteľ nevydal objednávatelovi písomné potvrdenie o prevzatí objednávky. Žalobca podľa okresného súdu dokončil dielo 13.09.2019, kedy odišiel zo staveniska. Žalovaný žalobcom zateplený dom nepretržite užíva. Spornou zostala výška splatnej ceny diela, bolo preto potrebné použiť ust. § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Za účelom zistenia primeranej ceny diela okresný súd nariadil znalecké dokazovanie. Ustanovený znalec G.. Y. C. v znaleckom posudku č. 176/2013 ocenil hodnotu stavebných (zateplovacích) prác vykonaných v čase od 13.08.2009 do 13.09.2009 žalobcom na nehnuteľnosti žalovaného sumou 9.874,47 eur s DPH. Uviedol, že dielo má vady nebrániace v jeho užívaní a doporučil primeranú zľavu

pohybujúcu sa medzi 10 % až 15 % z ceny diela. Primeranú cenu diela stanovil sumou 10.063,79 eur, z ktorej po odpočítaní 15 % zľavy 1.510 eur bola výška ceny diela 8.553,79 eur. Žalobca vyfakturoval žalovanému sumu 6.823,46 eur vrátane žalovaným zaplatenej zálohy 2.500 eur; keďže zohľadnil neodstrániteľnú vadu na špalete a poskytol žalovanému zľavu 240 eur, cena za vykonané práce predstavovala 6.583,46 eur. Poukazujúc na znalcom stanovenú cenu diela 8.553,79 eur a po odpočítaní 15 % zľavy okresný súd konštatoval, že žalobcom uplatnený nárok na doplatenie ceny diela 4.083,46 eur je opodstatnený. Vzhľadom na splatnosť vystavenej faktúry dňa 04.12.2009 priznal žalobcovi úrok z omeškania 9 % ročne od 05.12.2009 do zaplattenia. K súkromným znaleckým posudkom predloženým v priebehu sporu žalobcom okresný súd uviedol, že znalec G.. T. I. sa nezaoberal cenou diela a znalec T.. G.. U. H. posudzoval zrealizované práce, pričom hodnotu prác a dodávok na podobnej fasáde v cenách v roku 2009 v druhom kvartáli určil na 10.018 eur a vychádzajúc z dohodnutej ceny diela 5.000 eur po odpočte 15 % zľavy stanovil reálnu hodnotu realizovaných prác 4.250 eur s DPH. Úspešnému žalobcovi súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 07. apríla 2021 sp. zn. 24Co/79/2020 potvrdil odvolaním žalovaného napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd prevzal súdom prvej inštancie zistený skutkový stav a v celom rozsahu zdieľal aj jeho právny záver vo veci, s poukazom na § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) odkázal na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie k spornej otázke, či došlo k dokončeniu diela, odvolací súd poukázal na fakt, že súkromný znalecký posudok č. 30/2020 vyhotovený T.. G.. U. H. neobsahuje osobitnú náležitosť v zmysle § 209 ods. 2 CSP, preto ide o odborné vyjadrenie. Zo znaleckých posudkov G.. Y. C. a G.. T. I. nevyplývajú odlišné skutkové okolnosti, obidvaja znalci skonštatovali existenciu väd na fasáde rodinného domu. Pokiaľ sa všetci traja znalci vyjadrovali k dokončeniu diela, išlo o skúmanie, či boli odstránené vady diela, teda o otázku dokončenia diela z technického hľadiska, nie o právne posúdenie, ku ktorému sa znalec v konaní pred súdom nemôže vyjadrovať (§ 207 ods. 2 CSP). Nesprávny je potom názor žalovaného, že nebol splnený zákonný predpoklad splatnosti ceny diela v zmysle § 634 ods. 2 OZ (dokončenie diela). Stav zhotovenia diela je totiž daný, ako uviedol odvolací súd, momentom, od ktorého dielo môže byť užívané v súlade s jeho účelovým určením bez toho, aby v užívaní bránili zistené vady a nedostatky. Žalovaný mal právo na riadne vykonanie diela a ak mal za to, že dielo nie je riadne dokončené, mal právo odmietnuť prevzatie diela riadne neuskutočneného (§ 559 ods. 2, § 633 ods. 1, § 656 ods. 1 veta druhá a contrario Občianskeho zákonníka). Tvrdenie, že odmietol dielo prevziať pre existenciu väd žalovaný nevzniesol a rodinný dom so zhotovenou fasádou od ukončenia prác dňa 13.09.2009 užíval. Zhotoviteľ totiž nemá právo na zaplattenie ceny diela, ak dielo nebolo uskutočnené v zmysle § 633 ods. 1 OZ podľa zmluvy (bez väd) a v dohodnutej dobe a objednávateľ dielo neprevzal (objednávateľ má povinnosť v zmysle § 656 ods. 1 OZ prevziať zhotovené dielo). K argumentácii žalovaného, že dielo malo spĺňať technickú normu STN 73 2901, odvolací súd uviedol, že takáto technická norma s názvom zhotovovanie vonkajších tepelnoizolačných kontaktných systémov (ETICS) platí až od 01.09.2019, keď zmluva o dielo bola uzatvorená už v roku 2009. Odvolací súd zdôraznil, že právo na zaplattenie ceny diela má zhotoviteľ aj v prípade, ak objednávateľ dielo prevzal a dielo je vadné, pretože objednávateľ môže uplatniť právo zo zodpovednosti za vady v zmysle § 653 ods. 1 OZ. V posudzovanom prípade nebola cena diela dohodnutá, žalobcovi preto patrí cena primeraná a žalovanému prináležia práva zo zodpovednosti za vady. Primeranosť ceny diela bola v súdnom konaní preukázaná znaleckým posudkom aj odborným posúdením. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie sporu za nerozhodné. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie s návrhom, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol s rozhodnutím, že žalovaný má voči žalobcovi právo na náhradu trov celého konania. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal hodnotenie dôkazov súdmi nižších inštancií. V prípade dovolacieho

dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ za otázky zásadného právneho významu, od ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktoré v doterajšej praxi dovolacieho súdu neboli riešené, vymedzil otázky: „1. Zhotoviteľ nesplní povinnosť vykonať dielo, ak dielo nie je riadne dokončené, t. j. ak vykazuje vady a nedostatky. Dielo s vadami a nedorobkami nie je objednávatel' povinný prevziať, pokiaľ účastníkmi nebolo v zmluve o dielo dohovorené inak. Dielo, ktoré je vadné, nemožno považovať za dielo riadne vykonané, a to ani vtedy, keď ho objednávatel' prevezme. Pokiaľ medzi účastníkmi nebolo dojednané inak, zhotoviteľovi v takom prípade právo na zaplatenie ceny diela nevznikne. 2. Ak je predmetom diela vykonávanie stavebných prác, rekonštrukcie alebo adaptácie častí domovej nehnuteľnosti, ktorá slúži na bývanie objednávatel'a diela a v ktorej objednávatel' býval pred začatím vykonávania diela, počas vykonávania diela ako i po ukončení prác na diele zo strany zhotoviteľ'a, nie je užívanie nehnuteľnosti zo strany objednávatel'a po ukončení prác na predmete diela samo osebe a bez ďalšieho dôkazom o tom, že objednávatel' dielo prevzal. 3. V prípade, že medzi zhotoviteľom a objednávatel'om dôjde k uzavretiu zmluvy o dielo v ústnej forme a zmluvné strany súhlasne tvrdia, že medzi nimi došlo k uzavretiu dohody ohľadne výšky ceny diela, samotná skutočnosť, že výška dohodnutej ceny sa následne ukáže byť sporná, nie je dôvodom pre uplatnenie § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak je uzavretá zmluva o dielo spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, v prípade sporu medzi zhotoviteľom - dodávateľom a objednávatel'om - spotrebiteľom ohľadne dohodnutej výšky ceny diela je potrebné aplikovať § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak, že pochybnosť o obsahu spotrebiteľskej zmluvy v otázke výšky ceny diela sa odstráni výkladom zmluvy o dielo, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.“

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol jeho odmietnutie majúť za to, že všetky rozhodujúce skutočnosti boli preukázané. Dovolanie replikuje veci, ktoré sú v spise a nemajú právny základ. Navrhol prisúdenie náhrady trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

7. Dokazovanie je časť súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávaný nárok). Súd v civilnom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný

vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

8. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

9. Dovolací súd po preskúmaní obsahu spisu nezistil porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces postupom okresného alebo odvolacieho súdu. Ako správne podotkol dovolateľ otázka, či dielo bolo alebo nebolo dokončené, je vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu otázkou právnou, nie skutkovou. Okresný súd v bode 12. svojho rozsudku uviedol, že vzhľadom na ust. § 391 ods. 2 CSP a viazanosť názorom nadriadeného súdu prezentovaným v skoršom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, sa otázkou dokončenia diela už nezaoberal a neprihliadol na námietku žalovaného, že znalec G.. Y. C. vzhľadom na odvetvie jeho skúmania nemá oprávnenie vyjadrovať sa ako odborne spôsobilá osoba k otázke dokončenia diela. Znalec G.. T. I. vo svojom znaleckom posudku a T.. G.. U. H. v odbornom vyjadrení právnú otázku dokončenia diela riešiť nemohli, pre súdne konanie sú relevantné len ich vyjadrenia týkajúce sa existencie väd na zateplení rodinného domu žalovaného. Znalci sa k otázke, či zistené vady predstavujú partikulárne a pre riadne užívanie diela nevyhnutné časti, nevyjadrovali.

9.1. Dovolateľ ďalej vytykal súdom, že vôbec neskúmali súlad diela s technickou normou, ktorú označoval ako STN 73 2901. Argumentoval, že žalobca pri zatepľovacích prácach nedodrжал normu STN 73 2901 ako vyplýva zo znaleckých posudkov. Dovolací súd zo znaleckého posudku č. 64/18 G.. I. zo dňa 21.04.2018 zistil, že uvádza nesúlad (vykonaných) zatepľovacích prác s technickou normou STN 73 2901. Z informácií verejne dostupných na webovom sídle Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo podľa zistení dovolacieho súdu vyplýva, že STN 73 0551:1999-04 bola nahradená normou STN 73 2901:2015-09, keď k norme STN 73 2901 tento zdroj udáva, že bola vydaná 01.05.2008 (vestník 04/08) a zrušená 01.09.2015; STN 73 2901 bola nahradená normou STN 73 2901:2015-09. Podľa toho istého zdroja bola dňa 01.10.2015 vydaná a dňa 01.02.2023 zrušená STN 73 2901/01 pod názvom Zhotovovanie vonkajších tepelnoizolačných kontaktných systémov; nahradená bola normou STN 73 2901:2023-02 s triediacim znakom 73 2901 (vestník 09/15). Pre rozhodnutie prejednávaneho sporu je v kontexte správania sa žalovaného (viď závery uvedené v bode 9.2. tohto rozhodnutia) potrebné uviesť, že podstatná je potreba odlišovania právnych dôsledkov riadneho plnenia vo vzťahu k zodpovednosti za vady.

9.2. Napokon dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP a dôkaznou povinnosťou tvrdil, že dielo nebolo dovolateľovi nikdy odovzdané, pričom dôkazná povinnosť zaťažovala žalobcu. V posudzovanej veci súdy skúmali, či dielo bolo žalovaným prevzaté a z vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že žalovaný vykonané dielo prevzal. Odvolací súd v bode 27. odôvodnenia rozsudku uviedol, že žalovaný ani v konaní pred súdom prvej inštancie nevzniesol tvrdenie, že odmietol dielo prevziať pre existenciu väd na fasáde rodinného domu a rodinný dom so zhotovenou fasádou od ukončenia prác dňa 13.09.2009 užíval. Povinnosťou objednávateľa je zhotovené dielo prevziať. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by žalovaný túto povinnosť nesplnil (ani po doručení faktúry, ako vyplýva z obsahu predsúdobnej korešpondencie žalobcu a žalovaného na č. l. 6 až 15 súdneho spisu tento nikdy nespochybnil, že zhotovené dielo neprevzal, poukazoval iba na jeho vady).

9.3. Pokiaľ v závere tejto časti dovolania dovolateľ tvrdil, že z pojednávani vyhotovené zápisnice nie vždy obsahovali všetky zásadné skutočnosti a navrhol, aby si dovolací súd vyžiadaval zvukové nahrávky z jednotlivých pojednávani za účelom získania kompletného obrazu a priebehu konania (zrejme má byť správne uvedené o priebehu konania, pozn. dovolacieho súdu), dovolací súd v tejto súvislosti

poznamenáva, že z obsahu spisu nevyplýva nijaký protest žalovaného proti obsahu zhotovených zápisníc o pojednávaní ani návrh na ich opravu. Navyše, dovolací súd nie je súdom skutkovým, preto nevykonáva dokazovanie a vychádzajúc z dovolacích námietok dovolateľa si v tomto spore nemôže iba za účelom získania kompletného obrazu o priebehu konania vyžiadať (správnejšie vypočuť) zvukové nahrávky z jednotlivých pojednávaní. Z rovnakého dôvodu nemohol dovolací súd prihliadať na v dovolacom konaní dovolateľom predložené doplnenie č. 1 k znaleckému posudku T.. G.. U. H. č. 30/2020, ktorým sa zrejme žalovaný snažil zhojiť absenciu doložky podľa § 209 ods. 2 CSP a zabezpečiť, aby závery prezentované T.. G.. U. H. neboli považované za odborné vyjadrenie, ale za znalecký posudok.

9.4. K námietke týkajúcej sa splatnosti žalovanej sumy dovolací súd udáva, že ide o polemiku žalovaného so závermi súdov nižších inštancií prednesenú v dovolacom konaní.

10. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V prípade dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP musí ísť o otázku právnú, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, by dovolateľ mal a) konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť potrebu, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil a c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

11. Dovolací súd aplikujúc ustanovenie § 124 CSP posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu a v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) dospel k záveru, že žalovaný sa v otázke č. 1 v podstate opýtal, kedy je dielo, spočívajúce v zateplení rodinného domu, dokončené.

12. V konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/23/2008 súdy posudzovali platnosť odstúpenia žalobcov (objednávateľov) od zmluvy o dielo v spore o ich nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a v súvislosti s tým aj otázku dokončenia diela. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 4Cdo/23/2008 zo dňa 25. februára 2009 uviedol, že stav zhotovenia diela je daný momentom, od ktorého dielo môže byť užívané v súlade s jeho účelovým určením bez toho, aby v užívaní bránili zistené vady a nedorobky.

13. Dovolací súd nemá dôvod od uvedeného záveru sa odkloniť. Žalovaný v tomto spore nikdy netvrdil, že vady zhotoveného diela bránia jeho riadnemu užívaniu, aj predložené znalecké posudky hovoria o vadách estetických. Konkrétne znalec G.. Y. C. v písomnom znaleckom posudku uviedol, že (časť 3.3. znaleckého posudku č. 176/2013) závady diela majú estetický charakter a počas ohliadky neboli pozorované také úkazy na nosných konštrukciách, ktoré by indikovali zľú funkčnosť zateplňovacieho systému. V závere posudku (odpoveď na otázku č. 1) znalec uviedol, že dielo možno považovať za dokončené so závadami, ktoré nebránia jeho užívaniu, na pojednávaní dňa 09.04.2014 uviedol, že závady diela nebránia v jeho užívaní. G.. I. v odbornom posudku č. 64/2018 resp. v znaleckom posudku č. 188/19 totožného obsahu zistil existenciu tam uvedených vád diela, za nedokončenú označil časť medzi soklom a zatepľovaním (zrejme má byť uvedené zateplením, pozn. odvolacieho súdu) a neomietnutie dolnej časti domu, pričom ide o nedokončenosť zatepľovania, ktorá má nepriaznivý vplyv na estetický vzhľad domu aj na možnosť vniknutia dažďovej vody; táto vada je spôsobená absenciou vodorovnej úložnej lišty. Znalec T.. G.. H. (v odbornom vyjadrení č. 30/2020, označenom ako znalecký posudok, no neobsahujúcom doložku podľa § 209 CSP) na jednej strane hovorí, že dielo je z jeho odborného pohľadu rozpracované a neukončené, na druhej strane ale oceňuje práce a dodávky potrebné na opravu nekvalitne zrealizovaných detailov zateplenia fasády rodinného domu.

14. Dovolací súd teda uzatvára, že na takto položenú dovolaciu otázku súdy v základnom konaní

odpovedali správne zistiť, že zistené vady resp. nedorobky diela - zateplenia rodinného domu žalobcu - nebránili v jeho užívaní v súlade s jeho účelovým určením, preto dielo bolo dokončené. Zistiť uvedené ale dovolací súd konštatuje, že dovolateľom nastolená dovolacia otázka už bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, preto posudzoval dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

15. Otázka, či je užívanie nehnuteľnosti zo strany objednávateľa po ukončení prác na predmete diela sama osebe a bez ďalšieho dôkazom o prevzatí diela objednávateľom, súdmi nižších inštancií riešená nebola. Odvolací súd v bode 27. svojho rozsudku zdôraznil, že žalovaný nebol povinný prevziať dielo nespĺňajúce požiadavku jeho riadneho dokončenia a poukázal na to, že tvrdenie, že žalovaný odmietol dielo prevziať pre existenciu vád na fasáde žalovaný nevzniesol a rodinný dom od ukončenia prác užíval.....žalobca dielo zhotovil a žalovaný zhotovené dielo od žalobcu prevzal a potom i užíval.

16. Zhotoviteľ má právo na zaplatenie ceny diela aj v prípade, že objednávateľ dielo prevzal a dielo je chybné, pretože v takomto prípade môže uplatniť právo zo zodpovednosti za vady. Povinnosť prevziať dielo nie je viazaná na ľubovôľu objednávateľa. Aby mohol objednávateľ dielo neprevziať, museli by k tomu existovať vážne dôvody. Vyhodenie zápisu o odovzdaní a prevzatí diela alebo jeho nevyhodenie takýmto dôvodom nie je. Súdmi nižších inštancií skutkovo zistili (správnosť ich skutkových zistení ako takú dovolací súd nie je oprávnený preskúmať, pretože nie je treťou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva), že žalovaný (s vadami) dokončené dielo prevzal dňa 13.09.2019. Dovolací súd poukazuje na tvrdenie právneho zástupcu žalovaného prednesené na pojednávaní konanom dňa 17.05.2018, ktorý uviedol, že „Máme za to, že deň, kedy sa osoby, ktoré boli poverené ŽB k tomu, aby vykonávali dielo u ŽV odišli z pozemku ŽV a ukončili práce, je možné považovať za deň dokončenia diela.“

17. Ani tretia dovolateľom nastolená dovolacia otázka (tak ako je uvedená v bode 3. tohto rozsudku) nebola v prejednávacom spore súdmi riešená. Strany sporu netvrdili, že medzi nimi došlo k uzavretiu dohody ohľadne výšky ceny diela, naopak žalobca tvrdil, že sa dohodli na cene za zateplenie rodinného domu žalovaného 5.000 Eur s DPH, žalovaný hovoril o čiastke 5.000 Eur bez DPH. Rovnako z uvedeného dôvodu súdy neriešili aplikáciu § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k dohodnutej výške ceny diela. Ak by bola totiž výška ceny diela dohodnutá, pri rozhodovaní sporu by sa vychádzalo z takto dohodnutej ceny diela a nebol by dôvod aplikovať ustanovenia o cene primeranej. Žalovanému preto vznikla povinnosť zaplatiť za zhotovené dielo cenu primeranú, zistenú znaleckým dokazovaním. Potrebné je zdôrazniť, že predmetom tohto konania nebolo uplatnenie zodpovednosti za vady diela, napriek tomu súdy pri rozhodovaní o uložení povinnosti zaplatiť za vykonané dielo, rovnako ako znalci, zohľadnili aj tzv. zľavu prislúchajúcu za vady diela; správnosť tohto postupu však nebola predmetom dovolacieho prieskumu.

18. Zhrnúc zhora uvedené dovolací súd uzatvára, že na základe dôvodov uvedených dovolateľom, posudzujúc jeho dovolanie aj podľa obsahu (§ 124 CSP) dospel k záveru, že nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) ani podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolací súd v konaní pred súdmi nižších inštancií odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení dovolateľom nastolenej právnej otázky nezistil resp. dovolateľom vymedzené dovolacie otázky neboli súdmi v základnom konaní riešené, čo zakladá odmietnutie tejto časti jeho dovolania podľa § 447 písm. c) CSP. Z dôvodu uplatnenia dovolacieho dôvodu aj podľa § 420 písm. f) CSP však dovolací súd, nezistiac porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces, dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

19. Aplikujúc zásadu úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) dovolací súd v dovolacom konaní úspešnému žalobcovi voči v dovolacom konaní neúspešnému žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

20. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.